

KESKKONNAAMET

Ole Sein
Eesti Killustik OÜ
ole@eestikillustik.ee

Teie 15.05.2023 e-kiri

Meie 24.05.2023 nr 13-1/23/9873-2

Vastus Sohlu karjääri VEP-i kohta

Austatud Ole Sein

Olete edastanud 02.02.2023 e-kirja Riigimetsa Majandamise Keskusele (edaspidi RMK), kus soovite infot, et kuidas on juhtunud, et Vabariigi Valitsuse otsusega antud Rail Balticu seisukohast olulise ja riikliku huviga Sohlu kruusakarjääri mäeeraldise territooriumile on 05.12.2022 määratud VEP, mille kaitse eesmärgiks on vana surnud puude ja tuulemurruga mets? Lisaks palute infot esitatud dokumentide ja otsuse sisu osas ning kuidas kaalutleti Vabariigi Valitsuse otsust, mäeeraldise olemasolu ja milliseid kompensatsioonialasid välja pakuti?

Samal kuupäeval olete saanud RMK-st vastuse, kus soovitatakse antud küsimusega pöörduda Keskkonnaametisse.

15.05.2023 kirjaga soovite tekkinud küsimustele vastuseid Keskkonnaametist.

Keskkonnaamet selgitab tekkinud olukorda järgmiselt:

Sohlu kruusakarjääri taotlus kaevandamiseks esitati 15.02.2021 keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (registreeritud 15.02.2021 nr DM-114792-1). Sohlu kruusakarjääri keskkonnaluba KL-515217 väljastati OÜ-le Eesti Killustik 14.10.2022 korraldusega nr DM-114792-33.

24.09.2022 esitas Renno Nellis, kes omab vääriselupaikade eksperdi tunnistust, Keskkonnaametile üle vaatamiseks 707 vääriselupaika RMK maadel, mille hulgas ka vääriselupaik kandealusega PÄ427.

Keskkonnaministeeriumis 08.01.2019 sõlmitud koostöö kokkuleppe kohaselt hindas RMK Renno Nellise poolt edastatud vääriselupaikade ettepanekuid ning andis 03.10.2022 kirjaga Keskkonnaametile info, et soovib Keskkonnaameti otsust 414 vääriselupaiga ettepaneku osas ja ülejäänud võib Keskkonnaagentuur registrisse kanda (kaasa arvatud PÄ427). Seega PÄ427 osas edastas vääriselupaiga info registrisse kandmiseks RMK, mitte Keskkonnaamet.

06.12.2022 kirjaga nr 6-1/22/1644-3 on Keskkonnaagentuur teiste vääriselupaikade hulgas ka PÄ427 kandnud registrisse, millest sai VEP211666.

Kuna antud vääriselupaiga taustainfot kontrollis RMK, siis ei oska Keskkonnaamet öelda, miks kontrollimise hetkel RMK ei veendunud, et kohe väljastatakse (ca 10 päeva hiljem) nende maale kruusakarjääri keskkonnaluba KL-515217.

Keskkonnaamet pakub antud olukorra lahendamiseks välja järgmist:

Vääriselupaigad eeldavad säilimiseks looduslikku arengut ning minimaalset inimõju. VEP-d võivad hävida otseste (elupaikade vahetu hävimine ja killustumine kavandatud ehitiste rajamise käigus) ja/või kaudsete mõjude (veerežiimi ja valgustingimuste muutused, servaeefekti mõjud, tormimurd jms) avaldumise tulemusena.

Keskkonnaministri 04.01.2007 määruse nr 2 „Vääriselupaiga klassifikaator, valiku juhend, kaitse korraldamine ning vääriselupaiga kaitseks lepingu sõlmimine ja kasutusõiguse tasu arvutamise täpsustatud alused“ § 26¹ järgi on Keskkonnaametil vääriselupaikade üle otsustamisel (raie, likvideerimine) kaalutusõigus. Kaalutusotsuse tegemisel peab Keskkonnaamet igakordselt kaaluma avalike huvide, raie tulemuse ja mõju vääriselupaigale vahel ning otsustama, milline (avalik) huvi peale jääb. Keskkonnaameti hinnangul on ka Rail Baltic eeldatavalt suure riikliku ja avaliku huviga raudteetaristu projekt, mida saab vääriselupaiga säilitamise üle otsustamisel kaaluda.

Vääriselupaikade puhul tuleb ehitiste kavandamisel võtta esmaseks eesmärgiks mõjusid vältida (valides asukohti, kus mõju vääriselupaikadele puudub). Kui see ei ole võimalik (nt raudteetrassi vms ehitiste nihutamine ei ole tehnilistel põhjustel võimalik) on võimalik kaaluda vääriselupaiga ala raadamist. Leevendusmeetmena tuleb kahjustada saanud vääriselupaikade kahjude kompenseerimiseks leida uued samaväärsed vääriselupaigad lähipiirkonnas (võimalusel 20 km raadiuses hävinenud vääriselupaigast), et vääriselupaikade pindala registris ei väheneks.

RMK vääriselupaiga tunnistust omaval spetsialistil tuleks pakkuda välja hävinevast vääriselupaigast sarnane uus vääriselupaik (pindalaga vähemalt 1,34 ha), esitada see Keskkonnaametile, kes siis edastab selle omakorda Keskkonnaagentuuri, tehes märke, et uus vääriselupaik kanda registrisse kompenseerimaks raadamise käigus hävinevat VEP211666.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Olav Etverk
juhataja
metsaosakond

Teadmiseks: veiko.eltermann@rmk.ee; aliis.kevvai@rmk.ee

Ave Sadam +3725124689
ave.sadam@keskkonnaamet.ee